EFPA POLSKA

Fundacja na rzecz Standardów Doradztwa Finansowego

We współpracy z

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

MIFIDII, WYTYCZNE ESMA, ROZPORZĄDZENIE MF

Nowe Wymogi Wiedzy i Kompetencji Autoryzowanych Pracowników Firm Inwestycyjnych

SKUTECZNE WDROŻENIE NOWYCH REGULACJI Z EFPA POLSKA

VADEMECUM

Z wykorzystaniem rezultatów projektu „PILOTAŻOWE WDROŻENIE SEKTOROWEJ RAMY KWALIFIKACJI DLA SEKTORA BANKOWEGO w zakresie zarzadzania kompetencjami w przedsiębiorstwie", zrealizowanego przez Warszawski Instytut Bankowości dla Banku Pekao SA, na zlecenie Instytutu Badań Edukacyjnych

Spis treści

1. Wprowadzenie 3

2. EFPA POLSKA 3

3. Nowe wymagania regulacyjne wiedzy i kompetencji dla autoryzowanych pracowników firm inwestycyjnych: zakres merytoryczny 5

4. Nowe wymagania regulacyjne wiedzy i kompetencji dla autoryzowanych pracowników firm inwestycyjnych: zakres możliwych sposobów implementacji 13

5. Propozycja wdrożenia usługi informowania o produktach i doradztwa inwestycyjnego, z wykorzystaniem certyfikatów zewnętrznych 19

1. Wprowadzenie

Prezentujemy opracowanie własne EFPA Polska, którego celem jest zaprezentowanie, jak certyfikaty EFPA i standard jakości EFPA wypełniają nowe wymagania regulacyjne w zakresie wiedzy i kompetencji autoryzowanych pracowników firm inwestycyjnych, wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych.

Opracowanie wykorzystuje dorobek Pilotażowego Projektu Wdrożenia Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Sektora Bankowego SRKB w Banku Pekao SA, zrealizowanego przez Warszawski Instytut Bankowości, na zlecenie Instytutu Badań Edukacyjnych.

2. EFPA POLSKA

European Financial Planning Association, EFPA (www.efpa-europe.org) to wiodące stowarzyszenie zawodowe planistów i doradców finansowych w Europie. Standardy zawodowe EFPA to wierne odwzorowanie najlepszych praktyk rynkowych, transparentność, wiarygodność, etyka zawodowa i nastawienie na stały rozwój.

Aktualnie EFPA reprezentowana jest w 10 krajach Unii Europejskiej oraz współpracuje z organizacjami w kolejnych 7 krajach Europy. Certyfikaty EFPA posiada ponad 70 tysięcy profesjonalistów doradztwa i planowania finansowego w Europie.

W Polsce EFPA reprezentowana jest przez **Fundację na rzecz Standardów Doradztwa Finansowego**, **EFPA Polska** (www.efpa.pl). Akredytowanym partnerem szkoleniowym EFPA Polska jest Warszawski Instytut Bankowości. Certyfikację doradców w segmencie private i wealth management, w ostatnim czasie także bankowość osobista i detaliczna, opartą na standardzie EFPA wykorzystują największe instytucje rynku finansowego w Polsce. Do dnia dzisiejszego wydano ponad 950 certyfikatów EFPA Polska.

Ze ścieżki szkoleniowo-certyfikacyjnej EFPA, na różnych poziomach w Polsce korzystały i korzystają następujące firmy:

- Alior Bank SA,
- Bank Pocztowy S.A.,
- Bank Zachodni WBK S.A.,
- BGŻ BNP Paribas S.A,
- Deutsche Bank Polska SA,
- Bank Ochrony Środowiska S.A.,
- Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.,
- ING Bank Śląski SA,
- Raiffeisen Bank Polska SA,
- Pekao SA, mBank SA,
- Phinance S.A.,
- PKO Bank Polski S.A. i inne.

Celem Fundacji na rzecz Standardów Doradztwa Finansowego jest nowa jakość profesjonalnej opieki nad finansami osobistymi klientów, która przyczynia się do szybszego i jednocześnie bardziej zrównoważonego wzrostu zasobności majątkowej społeczeństwa. Naszą wizją jest stale doskonalący się rynek usług finansowych, na którym poziom kwalifikacji doradców, wspierany kodeksem etyki i wymogiem stałego rozwoju zawodowego, gwarantuje bezpieczeństwo i efektywność korzystania z usług finansowych przez klientów, a certyfikat staje się narzędziem komunikacji pomiędzy klientami, doradcami i instytucjami rynku oraz Regulatorem rynku i Nadzorcą.

Koncentrując się na certyfikacji doradców i ekspertów planowania finansowego, Fundacja EFPA Polska stara się blisko współpracować z firmami i instytucjami, tak aby:

⇒ budować szerokie partnerstwo dla skutecznego wdrażania i upowszechnienia wysokich standardów zawodowych w branży doradztwa i planowania finansowego, które będą gwarantem jakości i bezpieczeństwa oferowanych usług i fundamentem wiarygodności sektora i zaufania Klientów;

⇒ rozwijać opracowane wzorcowe standardy zawodowe w zgodzie z potrzebami rynku i przedsiębiorstw na nim działających, wpływając na jakość obsługi klienta;

⇒ wspólnie tworzyć środowisko, w którym doradca będzie umiał i mógł działać w najlepszym interesie klienta, dbając o swój profesjonalizm, wiarygodność oraz wizerunek rynku usług finansowych w Polsce.

3. WIB

Warszawski Instytut Bankowości jest nowoczesną, dojrzałą firmą szkoleniowo-doradczą, która działa w polskim sektorze usług finansowych od 1992 roku. Ponad 65 tys. osób podniosło swoje zawodowe kwalifikacje, korzystając ze szkoleń WIB, a ponad 4 tys. uzyskało specjalistyczne certyfikaty zawodowe.

Zespół menedżerów WIB współpracuje z wypróbowanymi, wysokiej klasy ekspertami i trenerami. Dzięki wnikliwej wiedzy na temat otoczenia rynkowego, w którym działają nasi Klienci, opracowujemy i realizujemy nowoczesne projekty doradczo-szkoleniowe.

WIB przykłada ogromną wagę do tego, by projekty firmowane jej marką w pełni satysfakcjonowały jej Klientów. Służy temu System Zarządzania Jakością w WIB. Od 2005 roku utrzymujemy certyfikat ***ISO 9001:2008***. Certyfikacją jest objęta całość działalności szkoleniowej WIB, w tym WIB-Centrum Kształcenia Praktycznego.

WIB współpracuje z ***European Financial Planning Association*** (EFPA) od 10 lat. Jako jedyna instytucja w Polsce posiada akredytację EFPA do prowadzenia szkoleń przygotowujących do egzaminów EFPA.

WIB posiada akredytację do prowadzenia programów szkoleniowych i egzaminów w ramach ***Systemu Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej*** (SSKBP).

WIB jest aktywnym członkiem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych (PIFS). Przestrzegamy ***Kodeksu Dobrych Praktyk*** oraz stosujemy ***Standard Usługi Szkoleniowej***, przyjęte przez PIFS.

- Ponad 25 lat doświadczenia na polskim rynku usług finansowych,

- 10 lat współpracy z EFPA: potwierdzony standard rynkowy,
- Doświadczony zespół ekspertów i trenerów – praktyków rynkowych,
- Efektywny, motywujący proces nabywania wiedzy i umiejętności w nowoczesnym e-learningu,
- Najwyższe oceny szkoleń od uczestników, najlepsze referencje od klientów instytucjonalnych,
- Doświadczenie i kompetencje w akredytacji i walidowaniu kompetencji.

4. Nowe wymagania regulacyjne wiedzy i kompetencji dla autoryzowanych pracowników firm inwestycyjnych: zakres merytoryczny

Dyrektywa MiFID II, Wytyczne ESMA dot. wiedzy i kompetencji, na poziomie europejskim oraz – na poziomie krajowym - Ustawa o Obrocie Instrumentami Finansowymi i Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych dostarczają opisu **nowych wymagań kwalifikacyjnych** dla pracowników firm inwestycyjnych zaangażowanych w proces informowania o instrumentach finansowych oraz świadczących usługę doradztwa inwestycyjnego. W tej części opracowania skupimy się na **merytorycznym zakresie nowych wymagań**. Najważniejsze zapisy powiązanych dokumentów przedstawiamy poniżej:

WYMAGANIA Z WYTYCZNYCH ESMA
17. Firmy powinny zapewnić, by pracownicy udzielający informacji o produktach inwestycyjnych, usługach inwestycyjnych lub usługach dodatkowych dostępnych za pośrednictwem firmy posiadali **niezbędną wiedzę i kompetencje** pozwalające im: a. rozumieć główne cechy, ryzyko i specyfikę produktów inwestycyjnych dostępnych za pośrednictwem firmy, w tym wszelkie ogólne implikacje podatkowe oraz koszty, jakie ma ponieść klient z tytułu transakcji. Szczególną ostrożność należy zachowywać w przypadku udzielania informacji dotyczących produktów charakteryzujących się zwiększonym poziomem złożoności; b. mieć świadomość łącznej wysokości kosztów i opłat, jakie ma ponieść klient z tytułu transakcji obejmujących dany produkt inwestycyjny, bądź też danych usług inwestycyjnych lub usług dodatkowych; c. rozumieć cechy charakterystyczne i zakres usług inwestycyjnych lub usług dodatkowych; d. rozumieć, jak funkcjonują rynki finansowe i jak wpływają na wartość i wycenę produktów inwestycyjnych, o których pracownicy udzielają informacji klientom; e. rozumieć wpływ danych o gospodarce i krajowych/regionalnych/globalnych zdarzeń na rynki i na wartość produktów inwestycyjnych, o których pracownicy udzielają informacji; f. rozumieć różnicę między wynikami uzyskiwanymi w przeszłości a scenariuszami przyszłych wyników i mieć świadomość ograniczeń prognozowania; g. rozumieć problematykę nadużyć na rynku i przeciwdziałania praniu pieniędzy; h. oceniać dane istotne z perspektywy produktów inwestycyjnych, o których pracownicy udzielają informacji, takie jak dokumenty zawierające kluczowe informacje dla inwestorów, prospekty emisyjne, sprawozdania finansowe lub dane finansowe; i. rozumieć specyfikę funkcjonowania struktury rynków w zakresie produktów inwestycyjnych, o których pracownicy udzielają informacji klientom, a w stosownych przypadkach, ich platform obrotu lub rynków wtórnych; j. posiąść podstawową znajomość zasad wyceny produktów inwestycyjnych, o których udzielane są informacje.

DODATKOWO DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI DORADZTWA INWESTYCYJNEGO

c) wypełniać obowiązki wymagane przez firmy w związku z wymogami dotyczącymi odpowiedniości, w tym określone w Wytycznych dotyczących niektórych aspektów wymogów dotyczących odpowiedniości MiFID

k) mieć podstawową znajomość zasad wyceny produktów inwestycyjnych oferowanych lub rekomendowanych klientom;

l) rozumieć podstawy zarządzania portfelem, w tym implikacje jego dywersyfikacji w kontekście poszczególnych alternatywnych wariantów inwestowania.

ISTOTNE ZAPISY TOWARZYSZĄCE

V.I.

13. Poziom i zakres wiedzy oraz kompetencji oczekiwany od osób udzielających doradztwa inwestycyjnego powinny być wyższe niż u osób, które jedynie udzielają informacji o produktach i usługach inwestycyjnych.

15. Firmy powinny zapewnić, by pracownicy znali, rozumieli i stosowali wewnętrzne polityki i procedury firmy przewidziane do zapewnienia zgodności z MiFID II. Aby zapewnić odpowiednie stosowanie wymogów dotyczących wiedzy i kompetencji, firmy powinny zapewnić, by pracownicy posiadali niezbędną wiedzę i kompetencje do wykonywania swoich obowiązków, **odpowiadające zakresowi i stopniowi świadczonych usług**.

V.V Publikowanie informacji przez właściwe organy
21. W przypadku gdy WO (przypis Autorów: właściwy organ) lub inne organy krajowe wyznaczone w danym państwie członkowskim nie publikują szczegółowego wykazu odpowiednich kwalifikacji spełniających kryteria określone w niniejszych wytycznych, WO ma obowiązek opublikowania kryteriów określonych w niniejszych wytycznych oraz cech, jakie muszą spełniać te kwalifikacje, by być zgodnymi z tymi kryteriami.

Komentarz:
Wytyczne ESMA jasno wskazują na potrzebę różnicowania poziomu wymagań i stosowanie tzw. **zasady proporcjonalności**, tzn. im bardziej złożone zadania pracownika i oferowane produkty, tym wyższe wymagania w zakresie wiedzy i kompetencji.
Z powyższego zapisu można też wnioskować, że ESMA rekomenduje, aby **WO opublikował listę kwalifikacji (certyfikatów, tytułów zawodowych), które mają oficjalne potwierdzenie, że wypełniają wymagania Wytycznych ESMA i krajowych rozporządzeń implementujących**. Należy wskazać, że takie praktyki są już stosowane, np. w Wlk. Brytanii, Francji, Hiszpanii, czy Holandii.

WYMAGANIA Z ROZPORZĄDZENIA MF, Rozdział 6 (dla osób udzielających informacji o instrumentach finansowych)

§ 41. 1. Firma inwestycyjna upoważnia osobę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, jako autoryzowanego pracownika, jeżeli **posiada ona, w zależności od rodzaju powierzonych obowiązków, odpowiednią wiedzę i kompetencje** w zakresie:
1) głównych cech, ryzyka i specyfiki produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną, adekwatnie do stopnia ich skomplikowania;
2) kosztów i opłat, w tym należności publicznoprawnych, jakie klient może ponieść w związku z nabyciem lub zbyciem albo zawarciem lub rozwiązaniem umowy produktu finansowego bądź też z wykonywaniem na jego rzecz danej usługi maklerskiej;
3) cech charakterystycznych oraz zasad świadczenia poszczególnych usług maklerskich przez firmę inwestycyjną;
4) funkcjonowania rynku finansowego oraz wpływu wydarzeń zachodzących na tym rynku na wartość lub wycenę produktu finansowego, o którym autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi;

5) wpływu danych o gospodarce światowej, regionalnej lub narodowej na rynek finansowy lub wartość lub wycenę produktu finansowego, o którym autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi;
6) różnic pomiędzy wynikami osiąganymi w przeszłości, w związku z inwestowaniem w dany produkt finansowy lub w związku z określonym indeksem finansowym lub ze świadczeniem określonej usługi maklerskiej, a prognozami przyszłych wyników, w tym ograniczeń wynikających z prognozowania wyników;
7) problematyki zasad ochrony informacji poufnych i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
8) oceny istotnych danych związanych z produktem finansowym, zawartych w prospekcie emisyjnym, memorandum informacyjnym, sprawozdaniu finansowym, dokumencie zawierającym kluczowe informacje dla inwestorów lub innym dokumencie o podobnym charakterze;
9) specyfiki funkcjonowania rynków, na których jest prowadzony obrót produktem finansowym, w tym odpowiednich systemów obrotu instrumentami finansowymi;
10) podstawowej znajomości zasad wyceny produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich.

DODATKOWO DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI DORADZTWA INWESTYCYJNEGO:

2)dokonywania oceny odpowiedniości produktów finansowych będących przedmiotem usługi, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 5 ustawy, świadczonej przez firmę inwestycyjną na podstawie adekwatnych, wiarygodnych i aktualnych informacji na temat wiedzy, doświadczenia, sytuacji finansowej oraz celów inwestycyjnych klienta;
3) możliwości dokonywania zmiany w ocenie odpowiedniości danego produktu finansowego dla klienta, jaka mogłaby ewentualnie zaistnieć od momentu zgromadzenia odpowiednich informacji o kliencie;
4) podstawowych zasad zarządzania portfelem produktów finansowych, w tym zasad dywersyfikacji portfela z uwzględnieniem alternatywnych wariantów inwestowania.

Komentarz:
Należy zauważyć, iż rozdział 6. Rozporządzenia MF nosi tytuł: **„**Szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez niektóre osoby wymogów posiadania odpowiedniej **wiedzy** i **kompetencji** oraz tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania odpowiednich kryteriów przez te osoby". Definiuje on osobno wiedzę, doświadczenie i kompetencje. **Kompetencje** są definiowane **jako umiejętność** praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w wyniku doświadczenia, które ma swoją odrębną definicję. Warto też zauważyć, że w definicji wiedzy zawarty jest wymóg potwierdzenia jej dokumentem (certyfikatem). Rozporządzenie nie daje jednak żadnej definicji ani standardu wymaganego od certyfikatu. Analizując wnikliwie ten rozdział Rozporządzenia MF, należy wnioskować, że wiedzę zdobywa się poprzez szkolenie i weryfikuje testem, co potwierdza się dokumentem, nazywanym certyfikatem (wewnętrznym lub zewnętrznym). Doświadczenie zdobywa się i potwierdza poprzez wykonywanie wskazanych czynności przez określony czas, natomiast kompetencje są opisane merytorycznie i wymagane, jednak Rozporządzenie MF nie określa sposobu potwierdzania tych kompetencji. Należy uznać, że ten element jest do decyzji firmy inwestycyjnej. Dodatkowo w §84-§87 użyte jest sformułowanie „potwierdzenie kwalifikacji w zakresie §41.1 (przypis Autorów: to paragraf definiujący listę tematów w kategorii wiedza i kompetencje)" oraz „potwierdzenie kwalifikacji na zasadach wskazanych w §43.2/3 (przypis Autorów: to paragraf odnoszący się do szkolenia, testu, certyfikatu jako wypełnienia wymagania wiedzy)". Pierwszy zapis wskazywałby na zrównanie wiedzy i kompetencji z kwalifikacją, drugi odnosiłby kwalifikację wyłącznie do wiedzy. W tym zakresie zapisy Rozporządzenia są niejednoznaczne. Wymagałyby doprecyzowania i uspójnienia z terminologią i standardami wprowadzonymi w Polsce Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

ISTOTNE ZAPISY TOWARZYSZĄCE

§ 42. Za osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i kompetencje uznaje się:
1) osobę, o której mowa w art. 82a ust. 2 ustawy; (przypis Autorów: osoby posiadające licencję doradcy inwestycyjnego lub maklera papierów wartościowych)
2) osobę, która posiada odpowiedni **tytuł naukowy lub zawodowy**, **zgodnie z wykazem określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wydanym na podstawie art. 94 ust. 3 ustawy**, w zakresie określonym przez to rozporządzenie. (przypis Autorów: rozporządzenie, nie zostało dotychczas wydane przez MF)

§ 44. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana w sposób pisemny określić zakres obowiązków i uprawnień autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, pod ich nadzorem, a w przypadkach gdy jest to uzasadnione skalą, charakterem i zakresem działalności firmy inwestycyjnej, firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić wyodrębnienie organizacyjne autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, od autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Firma inwestycyjna może nie wprowadzać wyodrębnienia organizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest w stanie wykazać, że jego brak nie będzie miał wpływu na prawidłowe wykonywanie czynności przez autoryzowanych pracowników oraz osoby wykonujące czynności pod ich nadzorem oraz nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

§ 83. 1. Firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dostosują prowadzoną działalność do przepisów rozporządzenia do dnia **21 października 2018 r.**

2. Banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, wykonujące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1–7 ustawy, dostosują prowadzoną działalność do przepisów rozporządzenia do dnia **21 października 2018 r.**

Komentarz:
Rozporządzenie, o którym mowa w § 42 pkt 2. nie zostało jeszcze ogłoszone. Z dostępnych informacji wynika, że trwają nad nim prace. Otwiera ono ścieżkę oficjalnej akredytacji przez Regulatora certyfikacji dostępnych na rynku, spełniających wymagania ustawowe, zgodnie z *Wytycznymi ESMA.* Ten zapis rozporządzenia jest kolejnym wskazaniem do uwzględnienia opcji wykorzystania kwalifikacji zewnętrznych w rozwiązaniach wdrożeniowych firm inwestycyjnych. Jednocześnie jest silnym wskazaniem do uspójnienia terminologii, definicji i standardów kwalifikacyjnych zgodnie z obowiązującą Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Komitet Standardów i Kwalifikacji europejskiej organizacji EFPA Europa (www. efpa-eu.org, https://www.efpa-eu.org/our-standards-efp-efa-eip-eia) dokonał eksperckiego odniesienia wymagań ESMA w zakresie wiedzy i kompetencji do poziomów Europejskiej Ramy Kwalifikacji (EQF, https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page), która w krajach Unii Europejskiej jest wspólnym narzędziem porównywania poziomów kwalifikacji. EFPA Polska uczestniczyła w tych pracach, dostosowując rozwiązania europejskie do potrzeb rynku polskiego. W rezultacie, dwóm minimalnym poziomom wymagań dla osób udzielających informacji o instrumentach finansowych oraz dla osób świadczących usługę doradztwa inwestycyjnego, opisanym w Wytycznych ESMA, przypisano odpowiednio **poziom trzeci i czwarty Europejskiej Ramy Kwalifikacji**. Nad nimi zidentyfikowano jeszcze dwa poziomy wymagań kwalifikacyjnych dostosowanych do różnych poziomów zaawansowania i złożoności usługi doradztwa inwestycyjnego (czy raczej, uwzględniając polską terminologię ustawową i uwarunkowania regulacyjne, szerzej usługi maklerskiej), biorąc pod

uwagę specyfikę potrzeb klientów i produktów oferowanych w wyższych segmentach rynku. Są to poziom piąty i szósty ERK. W ten sposób zastosowano zasadę proporcjonalności zawartą w *Wytycznych ESMA.*

Biorąc pod uwagę, że formalna procedura wdrożeniowa Polskiej Ramy Kwalifikacji (https://www.kwalifikacje.gov.pl/polska-rama-kwalifikacji) potwierdziła ekwiwalentność poziomów PRK z poziomami ERK, a Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Bankowego (http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-dla-sektora-bankowego-srkb/) (Zał. 5) zachowuje tą ekwiwalentność (czego potwierdzeniem jest pozytywna opinia Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji nt. SRKB, zawarta w uchwale 5/2018 Rady Interesariuszy ZSK z 11 kwietnia 2018 r.) strukturę poziomów wymagań kwalifikacyjnych w obszarze informowania i doradztwa inwestycyjnego z odniesieniem do SRKB można zobrazować w następujący sposób :

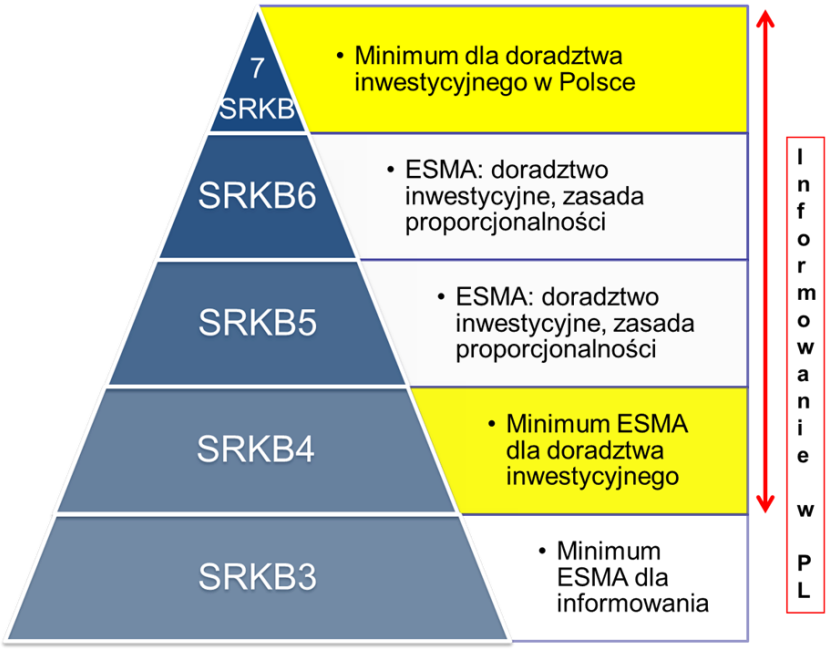

Rys. 1. Poziomy wymagań kwalifikacyjnych dla pracowników firm inwestycyjnych z odniesieniem do SRKB (stan rozwiązań polskich sprzed Rozporządzenia MF).

W tym miejscu należy jeszcze raz zanalizować polskie uwarunkowania regulacyjne w kształcie, w jakim aktualnie obowiązują. Zgodnie z Rozporządzeniem MF: „§ 42. Za osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i kompetencje uznaje się:

1) osobę, o której mowa w art. 82a ust. 2 ustawy;", gdzie ustawa określa: „Zatrudnianie przez firmę inwestycyjną, na podstawie umowy o pracę, osób posiadających tytuł doradcy inwestycyjnego lub maklera papierów wartościowych uważa się za spełnienie wymogu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2".
2) Rozporządzenie MF wprowadza też możliwość wypełnienia wymogu przez „osobę, która posiada odpowiedni tytuł naukowy lub zawodowy, zgodnie z wykazem określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wydanym na podstawie art. 94 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym przez to rozporządzenie (Art. 42.2). Jednak dotychczas minister właściwy nie skorzystał z tej prerogatywy. Ścieżka ta odwołuje się do wskazań *Wytycznych ESMA,* które wyznaczają upoważnionym organom krajowym zadanie publikacji kwalifikacji, spełniających nowe wymagania kwalifikacyjne. Oznacza to, że w MF

powinien otworzyć procedurę zgłaszania wniosków o wpis kwalifikacji na taką listę. Wówczas zdobycie kwalifikacji, która znajduje się na liście MF, będzie automatycznie potwierdzało zdobycie wiedzy wymaganej Rozporządzeniem MF. Jest to wskazanie do uwzględnienia takiej opcji w rozwiązaniach wdrożeniowych firm inwestycyjnych.

Na dziś jednak wyłącznie osoby z licencją doradcy inwestycyjnego i maklera papierów wartościowych (dwie kwalifikacje, które ekspercko, na podstawie dostępnych opisów, EFPA odnosi do poziomu 7 SRKB) mają formalne uprawnienie do osobistego wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego, czyli „przygotowywania, z inicjatywy firmy inwestycyjnej albo na wniosek klienta, oraz przekazywania klientowi, określonej w art. 9 rozporządzenia 2017/565, pisemnej, ustnej lub w innej formie, w szczególności elektronicznej, spełniającej wymóg trwałego nośnika, przygotowanej w oparciu o potrzeby i sytuację klienta **rekomendacji,** dotyczącej nabycia lub zbycia jednego instrumentu finansowego lub większej ich liczby, albo dokonania innej czynności wywołującej równoważne skutki, której przedmiotem są instrumenty finansowe, albo rekomendacji dotyczącej powstrzymania się od wykonania takiej czynności (Art. 76. 1. Ustawy). Pozostałe osoby muszą spełnić warunki, które określa Rozporządzenie. Wymagania te są zróżnicowane ze względu na rodzaj wykonywanych czynności (informowanie czy doradztwo inwestycyjne), rodzaj instrumentów finansowych (nieskomplikowane czy wszystkie) oraz otrzymania przez pracownika lub nie potwierdzenia wymaganych kwalifikacji. Opcja wypełnienia wymogu wiedzy i kompetencji bez potwierdzenia kwalifikacji, zgodnie z trybem opisanym w Rozporządzeniu MF, dotyczy wyłącznie informowania o instrumentach finansowych (Art. 84 i Art. 85) i jest dopuszczalna przy wypełnieniu wymogu dłuższego doświadczenia, 2 i 4 lat wykonywania czynności, określonych odpowiednio w Art. 43 ustęp 4, punkty odpowiednio 1 i 2. Dla uzyskania statusu pracownika autoryzowanego do czynności doradztwa inwestycyjnego konieczne jest doświadczenie 18- lub 24-miesięczne ORAZ potwierdzenie kwalifikacji, zgodnie z trybem opisanym w Rozporządzeniu MF. Niezależnie od tak określonych uprawnień, ustawodawca wymaga, aby **zawsze wiedza i kompetencje pracowników były „odpowiednie w zależności od powierzonych obowiązków”**. Jest to kolejne przełożenie wymogów zawartych w Wytycznych ESMA: „Aby zapewnić odpowiednie stosowanie wymogów dotyczących wiedzy i kompetencji, firmy powinny zapewnić, by pracownicy posiadali niezbędną wiedzę i kompetencje do wykonywania swoich obowiązków, odpowiadające zakresowi i stopniowi świadczonych usług.” (Wytyczne ESMA, V.15). Na koniec tej analizy warto jeszcze podkreślić, że Rozporządzenie definiuje wymogi w trzech kategoriach: **wiedzy, kompetencji** (definiowanych jako umiejętności) i **doświadczenia**. Tryb i warunki weryfikacji spełniania wymogów określone są w odniesieniu do wiedzy i doświadczenia. Dodatkowo, Rozporządzenie MF używa sformułowania „potwierdzenie kwalifikacji” (§84-§87) odnosząc je raz łącznie do wymagań wiedzy i kompetencji, raz wyłącznie do wiedzy. W tym zakresie zapisy Rozporządzenia są niejednoznaczne. Wymagałyby doprecyzowania i uspójnienia z terminologią i standardami wprowadzonymi w Polsce Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Uwzględniając zapisy Rozporządzenia MF i praktykę rynkową należy konkludować, że **wszyscy autoryzowani pracownicy firm inwestycyjnych powinni spełniać kwalifikacyjny wymóg minimum dla informowania o produktach inwestycyjnych, czyli na poziomie 3 SRKB**. Jeśli jednak uwzględnimy wymaganą **zasadę proporcjonalności**, to autoryzowani pracownicy informujący o produktach bądź pośrednio uczestniczący w procesie dostarczania usługi inwestycyjnej powinni wykazywać się **odpowiednio wyższym poziomem wiedzy i kompetencji**.

Wraz z wdrożeniem Dyrektywy MiFIDII, Wytycznych ESMA oraz rozporządzeń krajowych EFPA dostosowała strukturę certyfikatów do nowych wymagań regulacyjnych. Aktualna ścieżka certyfikacyjna EFPA prezentuje się następująco:

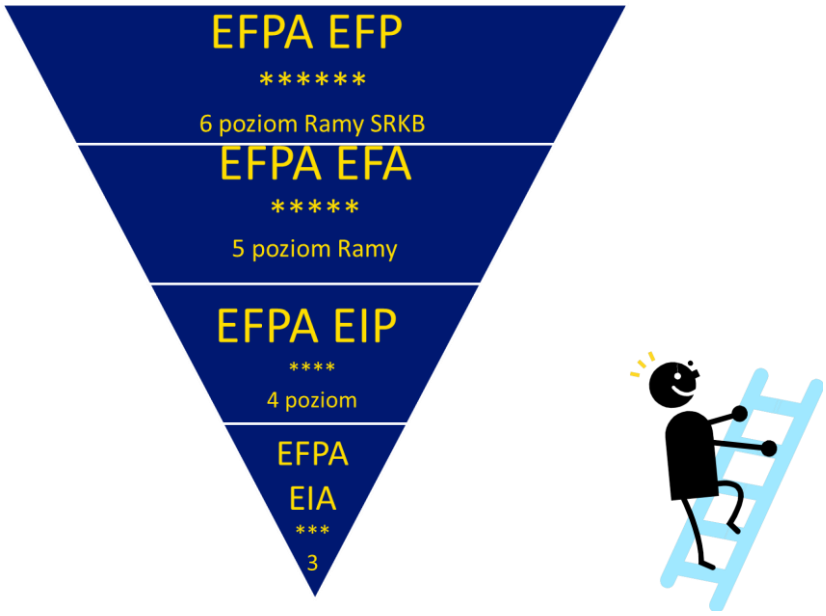

Rys. 2. Ścieżka certyfikacyjna EFPA, zasada proporcjonalności, odpowiedni certyfikat dla każdej grupy pracowników

Każda grupa pracowników, świadcząca usługi o zbliżonym zakresie i poziomie złożoności, korzysta z odpowiednio dopasowanej kwalifikacji, która jest zgodna z merytorycznymi wymaganiami Rozporządzenia MF oraz zasadą proporcjonalności:

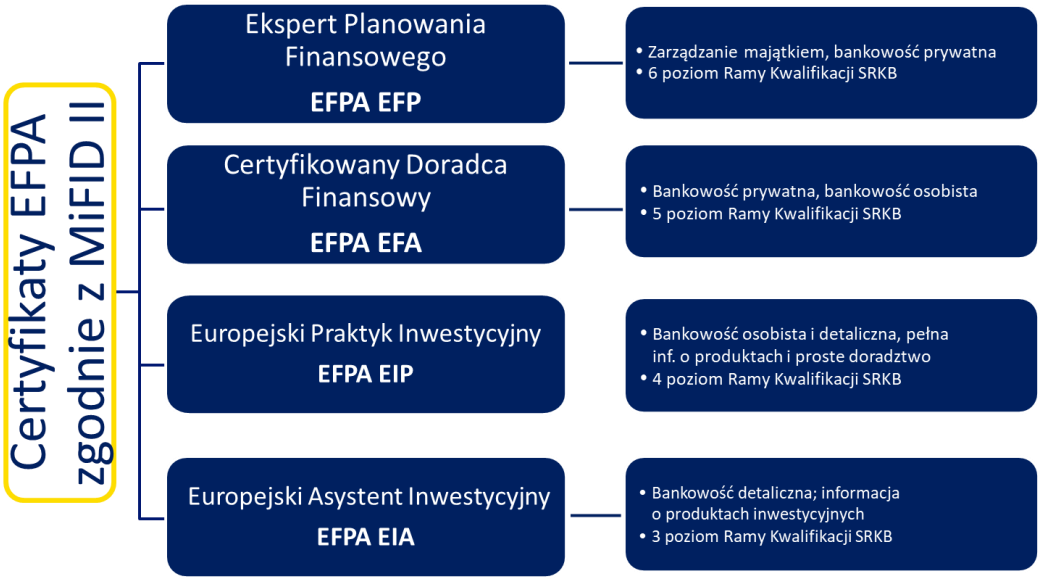

Rys. 3. Certyfikaty EFPA dla każdej grupy pracownik, wyższa złożoność zadań, wyższy certyfikat

Każdy z certyfikatów EFPA jest opisany szczegółowymi **efektami uczenia się**, w podziale na wiedzę i umiejętności. Korzystający z certyfikatu otrzymuje **jasną informację, co wie i co potrafi posiadacz certyfikatu EFPA**. Każdy z efektów uczenia się zawarty w certyfikacie jest przypisany do obszarów tematycznych określonych w Rozporządzeniu MF i jest odpowiedni dla poziomu kwalifikacji (poziom Ramy SRKB), na którym znajduje się dany certyfikat. Wzorzec opisu certyfikatów EFPA przedstawiony jest w Załączniku 2. To podejście przekłada się także na jakość potwierdzania wymagań kwalifikacyjnych zawartych w certyfikatach EFPA i dyscyplinuje cały proces wdrożenia wymagań regulacyjnych przez certyfikaty EFPA.

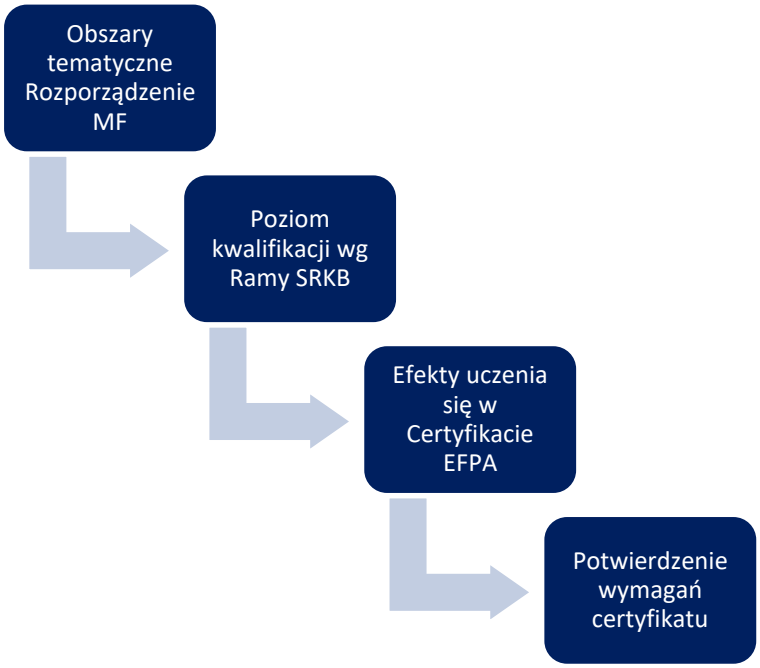

Rys. 4. Dyscyplina procesu wdrożenia wymagań regulacyjnych przez certyfikaty EFPA

Na koniec opisu wymagań Rozporządzenia MF należy przytoczyć zapisy §39.1 MF, w którym Regulator definiuje fundamentalny cel posiadania przez autoryzowanych pracowników odpowiedniej wiedzy i kompetencji. Odpowiedni poziom wiedzy i kompetencji ma pozwalać na „przestrzeganie właściwych wymogów prawnych, zaleceń właściwego organu nadzoru, **standardów etycznych oraz działanie zgodne z zasadami uczciwego obrotu oraz w najlepiej pojętym interesie klienta.** Ten wymóg jest realizowany przez posiadaczy certyfikatów EFPA poprzez podpisanie i przestrzeganie Kodeksu Etyki EFPA (Zał. 4). Kodeks formułuje przewodnie i szczegółowe zasady profesjonalnej praktyki zawodowej certyfikowanego doradcy EFPA.

Rys. 5. Zasady przewodnie Kodeksu Etyki EFPA

5. Nowe wymagania regulacyjne wiedzy i kompetencji dla autoryzowanych pracowników firm inwestycyjnych: zakres możliwych sposobów implementacji

W poprzednim rozdziale omówiliśmy zakres merytoryczny wymagań kwalifikacyjnych dla autoryzowanych pracowników. W niniejszej części przedstawimy zakres możliwych sposobów implementacji wymagań i obowiązki firm inwestycyjnych.

Z Rozporządzenia MF:

§ 39. 1. Firma inwestycyjna **jest obowiązana zapewnić**, aby autoryzowani pracownicy posiadali **adekwatny do zakresu i charakter**u wykonywanych czynności **poziom wiedzy i kompetencji**, pozwalający na przestrzeganie właściwych wymogów prawnych, zaleceń właściwego organu nadzoru, standardów etycznych oraz działanie zgodne z zasadami uczciwego obrotu oraz w najlepiej pojętym interesie klienta.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana uzyskać od osoby, która ma wykonywać czynności, o których

mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, **niezbędne dokumenty i informacje** w celu ustalenia posiadanego przez tę osobę **poziomu wiedzy i kompetencji**.

§ 43. 1. W przypadku gdy osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, **nie posiada odpowiedniej wiedzy**, w celu jej uzyskania firma inwestycyjna kieruje tę osobę na:

1) szkolenie organizowane w ramach struktury firmy inwestycyjnej (**szkolenie wewnętrzne**) lub

2) szkolenie organizowane przez właściwy podmiot zewnętrzny (**szkolenie zewnętrzne**).

2. Ukończenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, powinno zostać **potwierdzone dokumentem** potwierdzającym pozytywną weryfikację wiedzy z zakresu objętego szkoleniem (certyfikat). Na podstawie takiego certyfikatu firma inwestycyjna uznaje, że pracownik posiada odpowiednią wiedzę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy osoba, o której mowa w ust. 1:

1) odbędzie szkolenie we własnym zakresie oraz

2) uzyska certyfikat, o którym mowa w ust. 2. (przypis WIB: we własnym zakresie)

§ 45. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić, aby autoryzowani pracownicy po rozpoczęciu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, **znali, rozumieli i stosowali przez cały okres ich wykonywania odpowiednie regulacje prawne oraz wewnętrzne regulacje tej firmy inwestycyjnej związane z wykonywanymi czynnościami.**

2. W celu realizacji wymogu, o którym mowa w ust. 1, firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić w szczególności:

1) **regularny** udział autoryzowanych pracowników **w doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach** w zakresie **zasad i trybu wykonywania usług maklerskich** wynikających z przepisów ustawy lub innych ustaw mających zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej, przepisów wydanych na ich podstawie, a także przepisów rozporządzenia 596/2014, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, z późn. zm.10)) i rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 302 z 18.11.2010, str. 1, z późn. zm.11)) lub innych bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej mających zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej;

2) **regularny** udział autoryzowanych pracowników **w szkoleniach** dotyczących **cech i charakterystyki oferowanych lub wprowadzanych do oferty firmy inwestycyjnej produktów finansowych**;

3) **regularną ocenę wiedzy i kompetencji** posiadanych przez autoryzowanych pracowników, w tym również przez monitorowanie sposobu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

§ 46. Firma inwestycyjna zapewnia **odpowiednie szkolenia osób zatrudnionych, które są zaangażowane w proces oferowania klientom lub potencjalnym klientom usług maklerskich** świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej lub sprzedaży krzyżowej lub zawierania z tymi klientami lub potencjalnymi klientami umów sprzedaży krzyżowej.

§ 47. Firma inwestycyjna w zależności od potrzeb, **nie rzadziej niż raz w roku**, jest obowiązana przeprowadzać **przegląd wiedzy i kompetencji** posiadanych przez autoryzowanych pracowników, uwzględniając ich rozwój i zdobyte doświadczenia oraz wprowadzone zmiany w przepisach prawa mających zastosowanie do wykonywanych przez nich czynności, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, podejmować działania niezbędne do przestrzegania przez autoryzowanych pracowników wprowadzonych zmian w przepisach prawa bądź uzupełnienia braków wiedzy i kompetencji.

§ 48. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana ustanowić i wdrożyć politykę w zakresie:

1) przeprowadzania szkoleń i potwierdzania wiedzy i kompetencji;

2) zasad i kryteriów wyboru podmiotu, o którym mowa w § 43 ust. 1 pkt 2

2. Polityka, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

1) określenie środków finansowych oraz zasobów kadrowych przeznaczonych na potrzeby dokonywania weryfikacji wiedzy;
2) **procedurę i sposoby identyfikacji potrzeb szkoleniowych** pracowników będące podstawą kierowania ich na szkolenie, o którym mowa w § 43 ust. 1.

3. Zakres i procedura przeprowadzania szkolenia, o którym mowa w § 43 ust. 1, oraz potwierdzania wiedzy pracowników powinny obejmować **co najmniej obszary wskazane odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2**. Forma, czas przeznaczony na szkolenie oraz sposób jego przeprowadzenia powinny być **dostosowane do zakresu objętego szkoleniem**.
4. Potwierdzanie wiedzy pracowników powinno odbywać się w sposób **obiektywny, gwarantujący sprawdzenie wiedzy z obszarów wskazanych odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2, przy zachowaniu poufności pytań i anonimowości osób, których wiedza podlega weryfikacji.**
5. Polityka, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu przez komórkę do spraw nadzoru zgodności z prawem i zarząd firmy inwestycyjnej.
6. Firma inwestycyjna jest obowiązana podejmować działania mające na celu **utrzymanie oraz pogłębianie przez autoryzowanych pracowników posiadanej wiedzy i kompetencji**, w szczególności przez ich uczestnictwo w regularnym doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach, a także w szkoleniach wymaganych przed rozpoczęciem oferowania przez firmę inwestycyjną nowych usług maklerskich lub nowych produktów finansowych będących ich przedmiotem.
7. Firma inwestycyjna jest obowiązana podejmować działania, o których mowa w ust. 6, niezależnie od działań, które byłyby podejmowane w następstwie przeglądu, o którym mowa w § 47.
§ 51. 1. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.
2. Firma inwestycyjna powinna zapewnić, że podmiot, z którym zawarła umowę, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy (przypis WIB: agent firmy inwestycyjnej):
1) wykonuje czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, przez osoby, które spełniają warunki określone w § 39, § 40 ust. 1–4 i 6, § 41 ust. 1, § 42, § 43 ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5;
2) dokonuje przeglądów wiedzy i kompetencji oraz szkoleń osób, o których mowa w pkt 1, w zakresie wynikającym z § 44–48.
§ 84. 1**. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności**, o których mowa w § 43 ust. 4 **pkt 1**, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

1) wykonywała przez okres co najmniej **6 miesięcy czynności**, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 1, oraz
2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 1, pod warunkiem że **potwierdzenie kwalifikacji** odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.
2. Za spełniającą kryteria wskazane w ust. 1 uznaje się również osobę, która przez okres co najmniej **2 lat** przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 1.
§ 85. 1. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 **pkt 2**, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:
1) wykonywała przez okres co najmniej **12 miesięcy** czynności, o których mowa w § 43 ust. **4 pkt 2,** oraz
2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 1, pod warunkiem że **potwierdzenie kwalifikacji** odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.
2. Za spełniającą kryteria wskazane w ust. 1 uznaje się również osobę, która przez okres co **najmniej 4 lat przed** dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 2.
§ 86. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 **pkt 3**, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:
1) wykonywała przez okres co najmniej **18 miesięcy czynności**, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 3, oraz
2) otrzymała **potwierdzenie kwalifikacji** w zakresie wskazanym w § 41 ust. 2, pod warunkiem że

potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.
§ 87. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 **pkt 4**, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

1) przez okres co najmniej **24 miesięcy** przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 4, oraz
2) otrzymała **potwierdzenie kwalifikacji** w zakresie wskazanym w § 41 ust. 2, pod warunkiem że potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.
§ 88. Dana osoba spełnia warunki wskazane w § 41 ust. 1 lub 2, jeżeli otrzymała ona potwierdzenie wiedzy w zakresie wskazanym odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2, pod warunkiem że potwierdzenie wiedzy odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.
§ 89. Jeżeli na dzień wejścia w życie rozporządzenia dana osoba spełnia odpowiednio do zakresu wykonywanych czynności kryteria wskazane w § 41 i jednocześnie nie spełnia kryteriów, o których mowa w § 43 ust. 4, osoba ta wykonuje czynności pod nadzorem przez taki okres, aby jej łączne doświadczenie spełniło odpowiednio kryteria, o których mowa w §43.4.

Powyższe wymagania regulacyjne przedstawiamy graficznie. Na rysunku zobrazowano etapy, na których certyfikaty EFPA mogą być skutecznie wykorzystane w rozwiązaniach wdrożeniowych nowych regulacji:

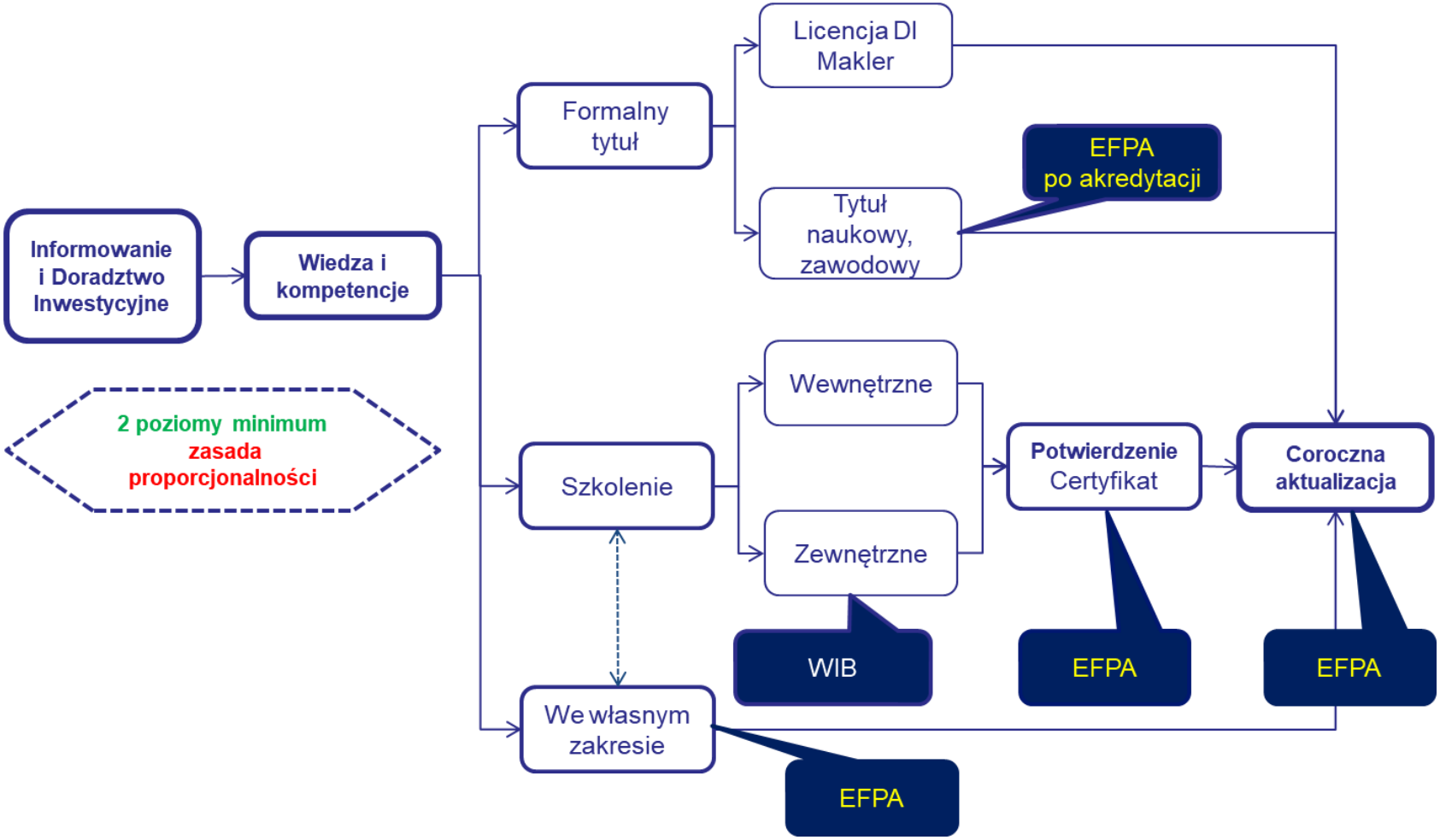

Rys. 6. Proces wdrożenia wymagań kwalifikacyjnych zgodnie z Rozporządzeniem MF:
certyfikaty EFPA i akredytowane szkolenia WIB w procesie potwierdzania kwalifikacji autoryzowanych pracowników

Prezentując powyższe rozwiązania, należy podkreślić, że certyfikaty EFPA nie tylko wypełniają zakres merytoryczny wymagań, dają jasną miarę poziomu zaawansowania i złożoności oraz wpisują się w określone Rozporządzeniem MF formy ich wdrożenia, ale jednocześnie zapewniają **wysoki poziom jakości wdrożenia**.

Rys. 7. Standard jakości EFPA dla potwierdzenia wymagań kwalifikacyjnych Regulatora

Kluczowym elementem zapewnienia jakości certyfikatów EFPA jest **proces potwierdzania efektów uczenia się zawartych w certyfikatach**. Przedstawiamy jego najważniejsze składowe. Proces potwierdzania wymagań certyfikacyjnych jest regulowany i weryfikowany w formalnym procesie akredytacji przez EFPA Europa i podlega reakredytacji co 3 lata. Realizowany jest zgodnie z przyjętym Regulaminem dla każdego certyfikatu (Regulamin Egzaminu na Certyfikat EFPA EFA, Zał. 1), pod nadzorem Komitetu Standardów Kwalifikacyjnych EFPA Polska.

Proces przygotowania egzaminu prowadzony jest w dyscyplinie zgodności z efektami uczenia się i poziomem każdego certyfikatu.

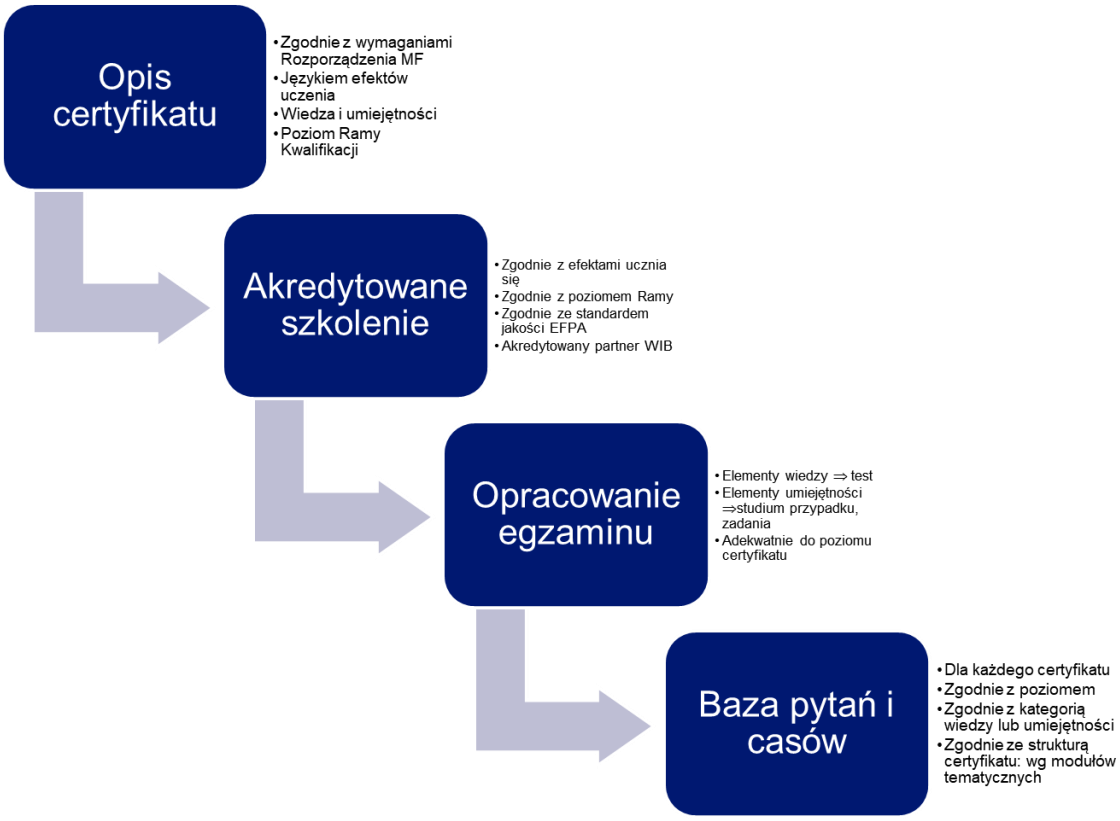

Rys. 8. Standard EFPA: od efektu uczenia się do certyfikatu

Baza pytań składająca się obecnie z ponad 1000 pytań, w podziale na certyfikaty, poziomy, moduły i efekty uczenia się opracowywana jest przez ponad 20-osobowe grono ekspertów. Pytania są aktualizowane, zgodnie z przyjętym harmonogramem. Pytania do każdego egzaminu generowane są automatycznie przez system egzaminacyjny, zgodnie z przyjętym algorytmem i akceptowane przez przedstawiciela Komitetu Standardów Kwalifikacyjnych EFPA Polska.

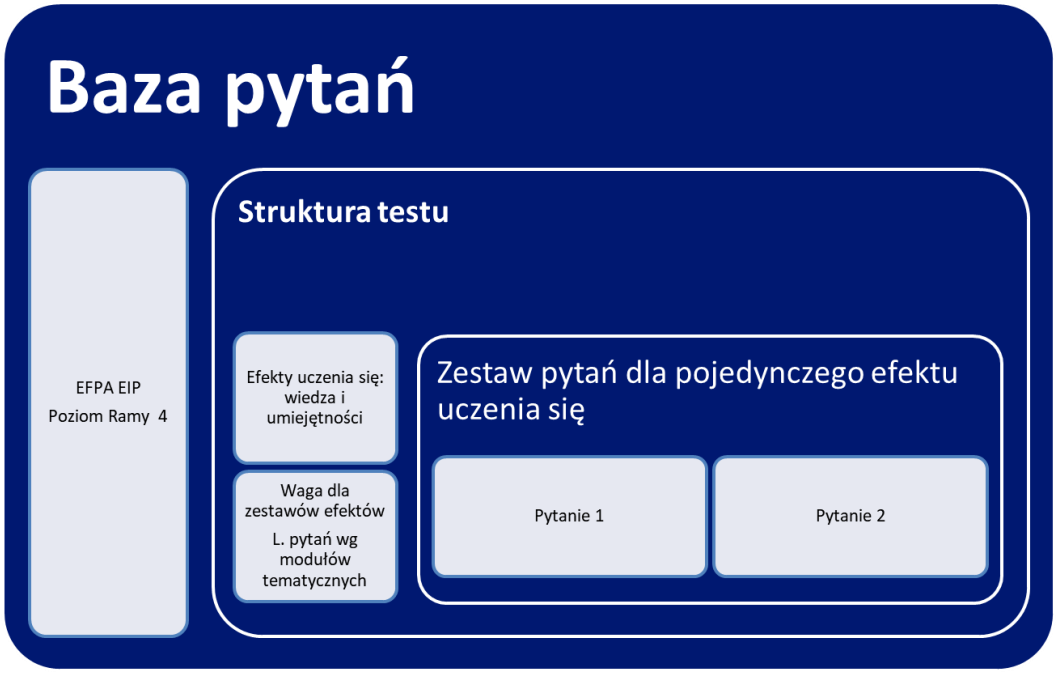

Rys. 9.: Standard EFPA: generowanie testów z bazy pytań

Bardzo ważnym dopełniającym elementem zapewnienia jakości certyfikatów EFPA jest wymóg udziału w Programie Stałego Rozwoju Zawodowego, co oznacza wypełnienie aktywności dla corocznej aktualizacji wiedzy i umiejętności potwierdzanych certyfikatem. Regulamin Programu prezentowany jest w Załączniku 4.

6. Propozycja wdrożenia usługi informowania o produktach i doradztwa inwestycyjnego, z wykorzystaniem certyfikatów zewnętrznych

Jak wskazano powyżej, w odniesieniu do wymagań kwalifikacyjnych określonych w Rozporządzeniu MF, należy konkludować, że wszyscy autoryzowani pracownicy firm inwestycyjnych uczestniczący w procesie świadczenia usługi polegającej na „udzielaniu informacji o instrumentach finansowych, lokatach strukturyzowanych, usługach inwestycyjnych lub usługach dodatkowych lub doradztwie inwestycyjnym" (Wytyczne ESMA, definicje), podlegają wymogowi wiedzy i kompetencji dla osób udzielających informacji, z uwzględnieniem zakresu i stopnia złożoności świadczonych usług. Dodatkowo, na wyższym poziomie znajdują się wymogi wiedzy i kompetencji dla osób wykonujących czynności doradztwa inwestycyjnego. Realizując wymaganą zasadę proporcjonalności, proponujemy wyodrębnienie jednorodnych grup pracowników, świadczących usługi o zbliżonym zakresie i poziomie złożoności i przypisanie im dopasowanych zestawów wymagań wiedzy i kompetencji, ujętych w kwalifikacje odniesione do poziomów Sektorowej Ramy Kwalifikacji SRKB.

Prezentowane w tabelarycznym zestawieniu rozwiązanie przynosi następujące korzyści:

- Adekwatnie wypełnia wymagania zawarte w dyrektywie MiFID II, Wytycznych ESMA i Rozporządzeniu MF,
- Zapewnia zastosowanie zasady proporcjonalności co do wymagań kwalifikacyjnych w zależności od złożoności zadań wykonywanych przez różne grupy pracowników firm inwestycyjnych,
- Dopasowuje poziom kwalifikacji wyodrębnionych grup pracowników do potrzeb obsługiwanych przez nich grup klientów i jednocześnie pozwala na lepsze wykorzystanie potencjału kompetencyjnego pracowników firm inwestycyjnych,
- Umożliwia pracownikom firm inwestycyjnych z potwierdzonymi kwalifikacjami udział w procesie dostarczania usługi doradztwa inwestycyjnego, z zachowaniem bezpieczeństwa procesu dla klientów i firm inwestycyjnych, zgodnie z wymaganiami regulacyjnymi,
- Zbliża rozwiązania polskie do praktyk stosowanych na innych rynkach europejskich,
- Zwiększa dostęp klientów do profesjonalnych usług doradczych, umożliwiając wzrost oszczędności i inwestycji jako zabezpieczenie potrzeb obywateli, w tym na ważne cele emerytalne,
- Poprzez lepiej dopasowane, potwierdzone i wyższe kwalifikacje pracowników firm inwestycyjnych przyczynia się do realnej ochrony klientów i większego bezpieczeństwa współpracy z klientami, podniesienia przejrzystości rynku i wzmocnienia zaufania do usług finansowych i pracowników pracujących w sektorze.

DORADZTWO INWESTYCYJNE INFORMOWANIE O PRODUKTACH FINANSOWYCH			
Segment klienta Usługa	Poziom kwalifikacji	Przykład kwalifikacji	Zakres zadań Samodzielność
Portfelowe doradztwo inwestycyjne Kompleksowa rekomendacja oparta na diagnozie potrzeb klienta	Kwalifikacje regulowane poziom 7 SRKB*	Doradca inwestycyjny Makler papierów wartościowych	Pełen zakres Pełna samodzielność
Zarządzanie majątkiem Klienta zamożnego	Kwalifikacje poziom 6 SRKB	np. EFPA EFP	Doradztwo inwestycyjne Ograniczona lista produktów Pod nadzorem
Bankowość prywatna	Kwalifikacje poziom 5 SRKB	np. EFPA EFA	Doradztwo inwestycyjne Portfele modelowe Pod nadzorem
Bankowość osobista	Kwalifikacje poziom 4 SRKB	np. EFPA EIP	Doradztwo inwestycyjne Portfele modelowe Ograniczona lista produktów Pod nadzorem
Bankowość detaliczna	Kwalifikacje poziom 3 SRKB	np. EFPA EIA	Informowanie o produktach finansowych
* SRKB – Sektorowa Rama Kwalifikacji Sektora Bankowego, integralna część Polskiej Ramy Kwalifikacji			

Rys. 9. Zestawy wymagań kompetencyjnych w obszarze regulowanym Rozporządzeniem MF, zgodnie z zasadą proporcjonalności

We współpracy z

Zapraszamy do współpracy!

www.efpa.pl

www.wib.org.pl

SZCZEGÓŁOWE KONSULTACJE:

Mariola Szymańska-Koszczyc, Prezes EFPA Polska
mszymanska@efpa.pl

Małgorzata Gromiec, Dyrektor, WIB

mgromiec@wib.org.pl

KONTAKT:

Magdalena Więcek, Menadżer, EFPA Polska

mwiecek@efpa.pl

Joanna Grobelny, Menadżer, WIB

jgrobelny@wib.org.pl

ZAŁĄCZNIKI:

- Zał. 1: Regulamin Egzaminu na Certyfikat EFPA EFA
- Zał. 2: Główna Rama Kompetencji dla Certyfikatu Europejskiego Praktyka Inwestycyjnego EFPA EIP, wzór
- Zał. 3: Regulamin Programu Stałego Rozwoju Zawodowego
- Zał. 4: Kodeks Etyki EFPA Polska
- Zał. 5: Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Bankowego